

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 24. Rationalistarum secta in Anglia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII. Portu-Regienſis Scriptor, famoſa eſſet
 A. C. 1682. illa officina, ex qua ejusmodi libri ma-
 gno numero prodierant, hinc illo fatiſ
 functo Abbas, ut vocant Commenda-
 tarius, cunctos Religioſos inde detur-
 bari petiit: nec ejus propoſito deerat
 Pater de la Chaiſe, qui a Rege decre-
 tum impetravit, vi cujus præcipui hu-
 jus Abbatix Religioſi in varia monaſte-
 ria amandati fuere. Ceterum inter-
 ceptorum ejusmodi librorum Authorem
 fuiſſe Arnaldum, ipſemet prodiderat ſua
 epiſtola, quam ad Tellierum Rhemen-
 ſem Archiepiſcopum die decima ſeptima
 Januarii anni ſequentis perſcripſit.

§. XXIV.

Rationaliſtarum ſecta in Anglia.

Ab eo tempore, quo novandi prurigo,
 novasque Religiones ad arbitrium
 ſub Reformationis obtentu procudendi
 libertas invaluit, omnes ſectarii in te-
 nebris Andabatarum more inter ſe di-
 gladiabantur, certa que fidei regula, ſci-
 licet infallibili Eccleſiæ auctoritate de-
 ſtituti, veluti parvuli fluctuantes omni
 falſitatis, dubique vento circum-
 acti, in univerſalem Pyrrhorismum
 prolabebantur: hos inter alii non-
 niſi ea, quæ ratio dictat, credenda exi-
 ſtimant, ipſamque religionem rationi oppo-

oppositam esse, proin in dogmatum Sæc. XVII.
scrutinio nullam omnino sui intellectus, A. C. 1682.
unice vero divinæ revelationis ratio-
nem esse habendam tenent: alii e con-
trario solam rationem censent esse in-
fallibile medium ad cognoscendas fidei
veritates: inde vero tam in his quam
in illis continua fervet credendorum
anxietas, quam, ut tantisper sedare
possint, humanæ rationi in Religionis
criterio plus, minusve tribuunt, ac
sensim in Deismum, vel naturalismum
declinant, se prudentum religionem
adoptare gloriantes: Tales jam dudum
in Anglia invaluerant, potissimum vero
his temporibus suorum numero pluri-
mum excreverant: tradebant illi, ho-
minis rationem non adeo ignorantia
tenebris esse obnubilatam, quominus
sufficiens, satque illustrata sit ad inve-
niendam salutis æternæ semitam: ex
his multi non quidem penitus rejicie-
bant revelationem Divinam, nec Chri-
stum esse Mediatorem, ac Salvatorem
negabant, nullum tamen damnari cre-
debant, qui Christianæ fidei mysteria
non percepit, aut adhibita omni dili-
gentia intellectum suum ad revelata in-
ducere nequit, dummodo veritatem
serio quærat, & a vitiis, quæ natura &
recta ratio reprobrat, abstineat. Reli-
gionem igitur universalem fabricabant,
ex

Sæc. XVII. ex universali rationis principio, ex quo
 A. C. 1682. ~~etiam sine auxiliis gratiæ, vere divi-~~
 num lumen, satisque aptum ad cognoscendum colendumque Deum inferebant, tantamque de clementia Dei spem faciebant, ut etiam cum Origine nequidem de dæmonum salute desperarent, imo religionum diversitatem Deo placere statuerent, proin nec Turcis, nec idololatræ nec Atheis cælum abnegarent, solos autem ab æterna salute excluderent, qui vitam priorationis iudicio carnalem agunt: solam ergo virtutem & applicatum a Deo meritum Christi, etiam absque Verbi prædicatione & usu Sacramentorum, aliisque fidei articulis statuebant esse salutis viam, in plures, quarum una est expeditior altera, semitas dissectam: His erroribus facem prætulit Spinosa unacum suis affectis Belgii Protestantibus, qui Cartesii Philosophia abusi, supremum etiam in religione dominatum rationi vindicarunt, atque inter eos quidam in Academia Francouerana Anno 1686. publice docuit, *Scripturæ Divinitatem non aliunde quam ex ratione adstrui posse, eosque errare, qui asserere sustinent, si ratio aliud quid nobis dicitaret, quam Scriptura, huic potius esse credendum.* Huic doctrinæ pariter accessere Joannes Deswaeyn & Hermannus Roel Theologiæ Professores, quos tamen

tamen acriter impugnavit Ulricus Hu-
 berus edito libro *de concursu Rationis & A. C. 1682.*
Scripturæ.

§. XXV.

Quædam summi Pontificis & SS. Congregationum decisiones.

Haud parum mærorem, quem sum-
 mus Pontifex ob Gallorum Præ-
 sulum molimina conceperat, tempera-
 bat lætitia, quam ex cujusdam schis-
 matici Præsulis obsequio retulit: Erat
 is Blasius sive Volas Archiepiscopus
 Samacensis ad mare Caspium, qui eju-
 rato schismate sese cum suis die vige-
 sima Aprilis summo Pontifici subjecit:
 fibique Operarios submitti rogavit, ad
 institutionem Christianorum, qui *sub*
Turcarum dominio jacent velut ranæ in ore
serpentum. Hoc tamen Pontificis gau-
 dium tantisper imminuit levis conten-
 tio cum Galliarum Regis Oratore; cum
 enim Papa pro proxima quorundam
 beatificatione literas Apostolicas expe-
 dire pararet, atque ad Hispaniæ, Fran-
 ciæ & Lusitaniæ Regum preces hoc
 negotium promovisse significaret, mox
 Franciæ Orator has literas immutari,
 suumque Regem ceteris præponi po-
 stulabat: Obstitit Hispaniæ Legatus,
 utrumque tamen conciliabat Pontifex,
 asse-